

[Bomholt.]

der normalt strækker sig fra Barnets 12te til dets 16de Aar, og i Provinsen en Mellem-skole, der normalt strækker sig fra Barnets 11te til dets 15de Aar. Det er klart, at disse to Mellem-skoleformer aldrig kan blive helt ens med Hensyn til det Stof, der tilegnes, naar Mellem-skoleeksamen for den ene Gruppes Vedkommende tages af Børn i 15 Aars Alderen og for den anden Gruppens Vedkommende af Børn i 16 Aars Alderen. Endvidere, hvis Forældre i videre Udstrækning skal sende deres Børn ind i den eksamensfrie Mellem-skole, maa denne danne en klar Parallel til Eksamensmellem-skolen. Hvis vi derimod har en Eksamensmellem-skole fra det 12te til det 16de Aar, vil den eksamensfrie Mellem-skole let skrumpes ind til at omfatte de 2 Aar fra det 12te til det 14de Aar; maksimalt i 3 Aar, og man kan ikke forlange, at Forældre skal sende deres Børn ind i denne afstumpede eksamensfrie Mellem-skole i Stedet for i Eksamensmellem-skolen; jeg er bange for, at den naturlige Overførelse af Børn fra Eksamensmellem-skolen til den eksamensfrie Mellem-skole vil udeblive, hvis der ikke skabes en klar Parallelisme.

Vi er nogle i Skolen interesserede Mennesker, der mener, at Mellem-skolen i Virkeligheden bør være 3-aarig, saaledes at Optagelsesprøven finder Sted i Barnets 12te Aar. Der er ganske vist intet til Hinder for — som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har vist det i en af sine Bøger — at lægge Optagelsesprøven allerede i Barnets 10de Aar, og meget kan tale for det; men jeg vil alligevel tro, at man bør lade Optagelsesprøven finde Sted i Barnets 12te Aar, saaledes at Mellem-skolen bliver 3-aarig. Vi vil derved faa samme Mellem-skoletype i saavel Hovedstaden som i Provinsen, saa at man overalt vidste, at der til dette Eksamenspapir svarede de og de Krav og de og de Præstationer. Det vil vistnok ikke være nogen Skade til at udskyde Optagelsesprøven et Aar for Provinsens Vedkommende, saaledes at Børnene ligesom her i København optages i 12 Aars Alderen; Hjemmet faar Tid til at tænke sig bedre om, Barnets Karakter træder tydeligere frem og ligeledes dets Lyst og Ulyst over for bogligt Arbejde. Og hvis saa Mellem-skolen i alle dens Former kommer til at vare i 3 Aar, gennemføres der en klar og indlysende Parallelisme. Jeg vilde tro, at vi burde tage denne Tanke op til Overvejelse. I hvert Fald vilde jeg sætte Pris paa, om den højtærede Undervisningsminister vilde kom-

me ind paa denne Tankerække — han har jo ved flere Lejligheder udtalt sig offentligt om Mellem-skolen. For at undgaa Misforstaaelser vil jeg gerne tilføje, at ogsaa jeg mener, at der gennem Eksamensmellem-skolen skal udfindes et Materiale, som den højere Skole eller rettere sagt det Samfund, som den højere Skole arbejder for, fuldt ud kan være tjent med; jeg ønsker ikke en Afsvækkelse af Kvaliteten, tværtimod, men jeg ønsker en Skolestruktur, der i højere Grad appellerer til Menigmands Skoleforstaaelse.

Med Hensyn til hele Skolelovgivningen gælder det, at vi trænger til en stor, sammenfattende Skolelovgivning, der indregistrerer de forskellige Omraader paa samme saglige klare Maade, som det med Hensyn til Sociallovgivningen er sket i Socialreformen: et stort, klart overskueligt Lovsammenhæng; det kan til Nød lade sig gøre at administrere Skolelovgivningen for os, der i Købstæderne har Specialister til Disposition, og det kan lade sig gøre for Københavns Skoledirektion, men det er efterhaanden vanskeligt for Skolestyret i den lille By at klare de uhyre mange Bestemmelser. Der findes jo i Folkeskolelovens Bestemmelser, der rettest vedrører Skolens Styre, og der findes inden for begge Lovkomplekserne Bestemmelser, der vedrører Lærerlønningerne; og hvor mærkeligt det end lyder, er det saadan, at der er Bestemmelser fra Skoleanordningen af 1814, der endnu er gældende. Det er et uhyre broget Lovfelt, som burde sammenarbejdes til Overskuelighed.

Om Ungdomsskolen vil jeg ogsaa gerne sige et Par Ord. Folkeskolen kan nemlig i et moderne Industrisamfund som det, vi lever i, ikke staa alene. Den Mand, der skal kunne tilbyde Samfundet sin effektive Arbejdskraft, kan ikke nøjes med en Folkeskoleuddannelse, han maa nødvendigvis have en supplerende Uddannelse; derfor er en eller anden Ungdomsskoleform en samfundsmæssig Nødvendighed. Vi har i Dag talt om Arbejdslejre for den Ungdom, der ikke er kommet ind paa Arbejdsmarkedet; her gives der nogen Undervisning, og denne sidste Rest af Undervisning tror jeg ikke skal stryges; men vi maa ikke nøjes med at se paa denne Foranstaltning, vi maa interessere os for en videregaaende Udbygning af Ungdomsskolen. Vi skal ikke prøve paa at løse Ungdommens Problem alene ved Hjælp af Arbejdslejre eller lignende, vi maa ogsaa arbejde paa Problemets Løsning gennem en Udbygning af vor Ungdomsskole. Vi har mange udmærkede Handelsskoler og tek-